

BUCOVINA ȘI BUCOVINENII ÎN MARELE RĂZBOI

Cezar CIORTEANU*

Rezumat. Parte componentă a individualității statale românești, Bucovina s-a aflat la începutul Marelui Război, datorită poziționării sale geopolitice speciale, în centrul preocupărilor Imperiului Austro-Ungar, Imperiului Rus, Imperiului German și în mod natural, a intereselor legitime ale Regatului Român. Structura etno-confesională extrem de diversă a Bucovinei (români, ucraineni, evrei, germani, poloni, maghiari ș.a.) a susținut interesele și preocupările diferite ale locuitorilor săi în timpul războiului. În privința loialității față de monarhia danubiană, menționăm atitudinea germanilor și a evreilor, ucrainenii acționând pentru crearea unui stat de sine stătător, în timp ce românii, s-au văzut plasați într-o postură delicată dată fiind suspiciunile manifestate de către autoritățile austriece la adresa lor. Polonii s-au înrolat voluntari în Legiunile create de către Józef Piłsudski luptând pentru crearea unui stat propriu. Bucovina s-a aflat de trei ori sub ocupația trupelor țariste (septembrie/octombrie 1914, 26 noiembrie 1914 – 23 ianuarie 1915 și iunie 1916), perioadă în care a cunoscut avaturile specifice unui regim de ocupație. După intrarea Regatului Român în război (14 august 1916), militarii de origine română înrolați în armata austro-ungară, au fost trimiși să lupte pe frontul din Italia. Un Consiliu de război, condus de generalul Eduard Fischer a fost împuternicit să aplice pedeapsa capitală tuturor persoanelor care comiteau delict grave, precum spionajul sau trădarea. Persoanele bănuite a fi capabile de trădare sau de ostilitate împotriva autorităților habsburgice erau internate în lagărele de la Thalerof (Stiria), Munkacs (Ungaria) și Olmütz (Moravia). Voluntarii s-au înrolat în așa-numita „Legiune Bucovineană”. Soarta celor rămași acasă (femei, bătrâni, copii) a stat sub semnul suspiciunii manifestată de autoritățile austro-ungare relativ la fidelitatea acestora față de monarhia bicefală. Articolul nostru dezvoltă și aprofundează documentar evoluția Bucovinei în timpul Marelui Război.

Cuvinte-cheie: Bucovina, Marele Război, 1914-1918, Imperiul Austro-Ungar, „Legiunea Bucovineană”.

Bucovina, parte a ființei național-statale românești, a cunoscut importante metamorfoze etno-sociale, politice, confesionale, educaționale și spirituale în intervalul celor 144 de ani de administrație austriacă. Politica etno-demografică a autorităților austriece a schimbat componența etnico-lingvistică a Bucovinei, spațiu în care coabitau 12 națiuni, împărțând 10 confesiuni diferite. Contribuția fiecăreia dintre aceste comunități etnice la progresul economic, cultural și spiritual

* Dr. „Universitatea Ștefan cel Mare”, Suceava.